

Crăciunul - Nașterea Domnului

(Continuare din pagina 1)

Nasterea Domnului - ca si zamilsirea Lui - a fost un lucru mai presus de legile firii, statornicite de puterea blestemului post-paradisiac pe care a trebuit sa si-l insuseasca Eva, odinioara... Dar iata cum descrie Sfantul Maxim Marturisitorul coborarea in trup a Mantuitorului:

„...Fiul cel minunat n-a facut cunoscuta Maicii cunostinta nasterii, si intr-o clipa fara sa o stie, El s-a aflat in afara pantecele ei, si a sezut pe tronul bratelor sale, pentru ca asa cum zamilsirea fusese facuta fara samanta si fara stiinta, tot asa si nasterea sa fie fara stricaciune si fara cunostinta“.

Asadar, Pruncul practic luneca prin capacele carni, fiziologia naturala este abolita (sau poate - cine stie? - restaurata), sugerand o ascendenta cereasca, volatila, a materiei vazute, acum ingrosate de pacat si simtualitate.

Genetica și credința

Dar toate astea au fost atunci... Acum insa, hotarat lucru, si noi, la randu-ne, traим vremuri spectaculoase, in care stiinta bate dezinvolt la portile genetiicii. Curiozitatea lui Homo sapiens i-a purtat nelinistile pana la seiful cel de nepatruns al facerii vietii, pe care - ca un copil teribil sau ca un infractor - incerca sa-l sparga.

Acest seif insa pare de pe acum o cutie a Pandorei: o data deschisa, nu stii ce poate

iesi din adancurile ei. Faptul ca omul si-a atribuit, printr-un act al cunoasterii stiintifice, dreptul de a cotroba prin aluatul creatiei, este de natura - in opinia unor teologi - sa accelereze cursul istoriei spre Marele Deznodamant.

Privind retrospectiv la cazna omului de a corecta legile firii, constatam deplasarea accentului...de la sfiala celor din vechime, constienti ca au de-a face cu un proces „ingaduit“, pana la indrazneala cunoasterii atee, care nu are limite, nici scrupule.

Undeva, intre aceste doua atitudini este plasata - ca fenomen care-si reclama explicatia - Nasterea Domnului. Acum, mai mult ca niciodata, aceasta relatie evenghelica, in urma careia numaram chiar si anii scursi, ca de la o noua Facere a Lumii, isi croieste drum spre inima noastra... credincioasa ori atee, cum o fi ea...

„Sarbatorile de iarna“ reprezinta o perfida sintagma omologata de gandirea care face din actul credintei un fenomen privat, care a ajuns sa tina exclusiv de intimitatea omului. Asadar, de subiectivismul persoanei sale, care nu poate fi expus in public, daramite dat drept adevar general valabil...

Asa ca, neutra si impersonala expresie „sarbatorile de iarna“, care a inlocuit „Sarbatoarea Nasterii Domnului“, este denumirea generica a celui mai de mirare fapt care s-a produs vreodata de la inceputurile creatiei. Prin expresia „Sarbatori de iarna“ doreste omul mod-

ern sa-si alunge ispita unui gand nelumesc: acela ca Necuprinsul se poate strecura in cuprins, ca Infinitul poate locui in finit, ca Eternitatea se poate cuibari in cutele firii trecatoare.

De altfel, nimic nu ne mai poate mira intr-o lume care se extaziaza neconditionat in fata know-how-ului industrial, care face idolatrie la tehnologiile de varf si care asteapta orice prilej pentru a-si exhiba violenta si senzualitatea.

Cumintenia nu mai multumeste pe nimeni, tacerea este semnul prostiei (sau al inhibiției, in cel mai fericit caz), iar curatia a devenit emblema unei mentalitati retardate.

In loc de har ai tehnologie, in loc de duhovnic ai psiho-terapeut, iar in loc de isihie navighezi pe Internet, noaptea... In consecinta, ce sa poata priceapa bietul contemporan al nostru despre taina nenuntitei, despre Pruncul ei varsat in iesle ca intr-o lume a mortii, despre cei care l-au vanat chiar din scutece pentru a-L omori, prevestind-I astfel traseul mesianic, fara egal cu al altui muritor...

Dar noi, cei de azi, oare nu Il vanam neincetat pe Hristos, Caruia I s-au inchinat inteleptii Orientului? Nu Il racim noi ieslea cu faptele noastre necugetate, nu chemam noi garzile nebunului de Irod prin maltratarea si uciderea propriilor copilasi, nu aruncam noi in strada Sfanta Familiei fugara nebagandu-i in seama pe saracii lumii noastre?

Omul fără dragoste

Se intreba un teolog cateva secole mai devreme: „Ce este omul fara dragoste, daca nu o candela stinsa? Si ce este lumea fara dragoste, daca nu o vizuina de hoti si de inselatori?“. Da, in tragica absenta a dragostei, mica si fragila planeta albastra se transforma, sub ochii nostri, intr-un irespirabil cuib de hoti si de inselatori. Clima Pamantului poate ca se incalzeste, dar inima omului de azi este mai rece ca marmura monumentelor funerare... mai rece ca frigul din afara pesterii sfinte... mai rece ca metalul cuielor infipte in carnea Mantuitorului...

Oameni buni, chiar nu va e mila de Hristos?! E prunc nou-nascut si plange incetisor in pestera de langa Betleem. Sau Il asteptati sa creasca, pentru a va rafui, pe indelete, cu EL...?

Sfântul Vasile cel Mare

Viața Sfântului Vasile cel Mare

Sfantul Vasile cel Mare este sarbatorit in Biserica Ortodoxa pe 1 ianuarie si pe 30 ianuarie alaturi de Sfintii Grigorie Teologul si Ioan Gura de Aur. S-a nascut in anul 330, in Capadocia, intr-o familie numeroasa. A mai avut patru surori si patru frati. Cinci din cei noua au devenit sfinti in calendarul Bisericii Ortodoxe, alaturi de parintii lor, Vasilie, Emilia si Macrina cea Batrana, bunica Sfantului Vasile. Doi dintre fratii sai au ajuns episcopi: Grigorie de Nyssa si Petru II de Sebaste, iar sora sa, Sfanta Macrina cea Tanara, a ajuns un model de viata ascetica.

Temelia educatiei sale este pusa de tatal sau, Vasile, profesor de retorica la Necezarea in Pont, fiu al Sfintei Macrina cea Batrana si elev al Sfantului Grigorie Facatorul de Minuni. A studiat la Cezareea Capadociei, la Constantinopol si Atena, insusindu-si tot ceea ce era mai bun din cultura pagana. In anul 356 revine in tara si devine profesor de retorica.

Sfântul Vasile cel Mare - dascăl al monahismului

Paraseste cariera de profesor si intra in monahism. Prima forma de monahism pe care Sfantul Vasile a studiat-o a fost cea urmata de uceniciei episcopului Eustatiu de Sevasta, insa, nu s-a regasit in monahismul predicat de acesta.

Calatoreste pentru cunoasterea monahismului in Siria, Palestina, Egipt si Mesopotamia. Planul de organizare a vietii monahale l-a alcatuit dupa anii petrecuti alaturi de uceniciei Sfantului Pahomie cel Mare si de anahoretii care traiau dupa regulile Sfantului Antonie cel Mare. Acest plan a fost pus in practica la Annesi, un vechi domeniu al familiei sale, din vecinatatea raul Iris. Viata ascetica de la Annesi se schimba dupa venirea in acel loc a Sfantului

Sfantul Cassian si Sfantul Benedict, legiuitori monahali apuseni.

Desi Sfantul Vasile cel Mare este unul dintre cei mai mari organizatori ai monahismului, el nu a disprețuit familia si casatoria, caci spune: "Dumnezeu, Care poarta grija de mentinerea noastra, a impartit viata oamenilor in doua feluri de vietuire, adica in viata de casatorie si in cea de feciorie, asa incat cel care nu poate sa duca lupta fecioriei sa-si ia femeie (sotie) legiuita, cunoscand ca i se va cere fagaduinta de infranare, sfintenie si asemanare cu sfintii care au avut sotie si au crescut fii".

Sfantul Vasile cel Mare - dascal al dreptei credinte Sfantul Vasile cel Mare a luptat impotriva pnevmatomahilor, a celor care negau dumnezeirea Sfantului Duh. A argumentat pe baza Sfintei Scripturi si a Sfintei Traditii ca Duhul Sfânt este de o fiinta cu Tatal si cu Fiul.

Pana la Sfantul Vasile cel Mare, termenii ousia si hypostasis erau socotiti sinonimi, iar aceasta abordare provoca neintelegeri si controverse. Sfantul Vasile cel Mare a insistat asupra individualizarii termenilor: o singura usie si trei ipostase (in Dumnezeu exista o singura usie si trei ipostasuri).

Sfantul Vasile cel Mare - practicant al milosteniei Sfantul Vasile cel Mare a fost un practicant prin excelenta a milosteniei. Dragostea sa fata de semeni s-a concretizat

Grigorie de Nazianz. Se construiesc noi chilii, iar munca este impletita cu studiul si rugaciunea.

A scris Regulile vietii monahale si a pus bazele Filocaliei cu Sfantul Grigorie. Regulile monahale ale Sfantului Vasile au ramas in Biserica de Rasarit temelia organizarii vietii manastiresti. In Apus, ele au circulat in traducerea facuta de Rufin de Aquileia si au fost cunoscute de

mai ales in asezamantul filantropic, numit de credinciosi Vasiliada. Acest asezamant a fost construit la marginea Cezareei. Aici au fost adunati cei infometati si abandonati, spre a fi hraniti. Potrivit cercetatorilor, fiecare boala isi avea rezervata cladirea si personalul necesar pentru ingrijire. Sfantul Vasile cel Mare a trecut la cele vesnice pe 1 ianuarie 379.

Legatura Sfantului Vasile cel Mare cu tara noastra In serisoarea nr. 155, Sfantul Vasile cel Mare ii cere lui Junius Soranus, comandantul militar al Scythiei Minor, sa-i trimita moastele martirilor din aceste parti. Acest guvernator ii trimite moastele Sfantului Sava, martirizat de goti la nord de Dunare, in anul 372. Amintim ca pe 10 octombrie 1777, patriarhul ecumenic Sofronie, impreuna cu Sinodul de la Constantinopol, a hotarat sa daruiasca Mitropolitului Tarii Romanesti titlul onorific de lociitor al scaunului Cezareei Capadociei pentru ajutorul material oferit Patriarhiei Ecumenice aflata sub stapanire otomana. Dupa ce Biserica Ortodoxa Romana a fost ridicata la rangul de Patriarhie, in anul 1925, acest titlu a inceput sa fie purtat si de catre Patriarhul Romaniei, intrucat acesta este si mitropolit al Tarii Romanesti.

Semnificatia numelui Vasile

Numele Vasile, foarte raspandit in toata lumea crestina, provine din grecescul basileios, care la randul lui sta in legatura cu basileos, "rege", "imparat", "bazileu". Latinii l-au redat prin Basilius. La noi astazi e curenta forma Vasile (la vechiul Vasilie pare sa fi renuntat chiar si conservatoarea limba bisericeasca), cu prescurtarea populara Sile. Feminine ca Vasila sau Vasilca se intalnesc astazi destul de rar, fiindu-le preferat mai gratiosul Vasilica. Diminutivele mai frecvente sunt Vasilica si Sica/Sica.

Liturghia Sfântului Vasile cel Mare

Liturghia Sfantului Vasile cel Mare se oficiaza in Biserica Ortodoxa de zece ori pe an: in primele cinci duminici ale Postului Mare, in joia si sambata din Saptamana Patimilor, in ajunul Craciunului si Bobotezei si, desigur, in sarbatoarea care ii este dedicata in ziua de 1 ianuarie.